

ДОНЧО ЦОНЧЕВ
ЧЕТИРИ ХУБАВИЦИ В
ГОРАТА

chitanka.info

Зная, че ако ви кажа: „Аландере, трудоваци, изведнъж от гората изскачат четири момичета“ — това би било интересно. Но за да почна тази история, както му е редът, трябва непременно да разберете поне горе-долу къде сме били. Иначе си губи ефекта.

С две думи, бяхме в Родопите. Само че не тези Родопи, до които се стига с влак и с кола, а от онова място, където човек все някак може да стигне с превоз — давайте пеш още два часа навътре, към мечките и глиганите, по пътечката край реката, после още малко нагоре, през едни дълбоки каменисти урви, след това пак надолу, през една гъста и тъмна гора, като прехвърлите последното бърдо (стръмничко е, но не е чак толкова дълго), вече вървите по равни поляни с широка и спокойна крачка, но не съвсем бавно и тъй, полека-лека, вечерта приближавате към кошарите, от които се отива към Аландере. Тук е нашият лагер.

Разбира се, какво значи думата „трудоваци“ няма смисъл да обяснявам, но с още две думи трябва да ви разкажа как точно се трудихме, когато от гората изведнъж се появиха тези момичета.

Нареждахме калдъръм. Ако процедурата не ви е ясна, ето — камъкът трябва да стъпи добре; по възможност на плоскост, но да не бъде легнал; острият му край да е нагоре; следващият — по същия начин и плътно до него; без много клинчета. Не е голяма философия. Така се нареждат и белите хлябове в кафезите на всички фурни, сигурно сте забелязали. Само че те са по-меки.

Една подробност — преди да изскочат хубавите момичета, по дланите ни нямаше шии и мазоли. Камъкът всичко изтърква като пила. Впрочем изкопчиите също нямат мазоли. На дланите си те имат твърда, дебела и жълтеникава — съвсем безчувствена — кожа. На възглавничката на безименния пръст например Джабара си държи една безопасна игла. Забол я там. Усещам я, казва, кога влиза, ама хич не боли. Боли, вика, колкото в ръкава. А когато Иван си отсече тояжка и обели кората ѝ с ножа, после я прекарва на шлайф през ръката си. Тояжката излиза полирана. Като на шмиргел.

Сега знаете къде е горе-долу лагерът Аландере, разбрахте в общи линии и как се трудим — момичетата могат вече да се явяват. Последна подробност: много рядко излизаме в отпуск (пазим си отпуската за зимата, че тогаз пък на студа съвсем не се трае) и жив човек тука с месеци не се мярка. Външен човек, искам да кажа.

И тъй нареждаме калдъръм, Аландере си боботи край нас. Иван и Джабарчето нещо си пеят. Мънкат и тандърликат. От вчера те не са на изкопа — дойдоха да научат и този занаят. Часът е вече пет без нещо следобед — след малко привършваме. Ако някой някога ви разправя, че по това време сме скапани от умора, хич не се хващайте. Ние сме най-уморени сутрин към осем, когато денят току-що е започнал и не му се вижда краят! А сега — малко преди да привършим — сме бодри като млади лъвове. Това си е самата истина. Защото пред нас са свободните часове и дългите хубави вечери. Вечерно време всеки остава със себе си, или пък с когото иска от другите, и си прави, каквото му скимне. Например сега, щом от гората излязат тези момичета, ние ще ги заведем в лагера, ще ги оставим за малко в библиотеката, да ни почакаат, след това ще се избърснем едно мераклийската, ще се стегнем, колкото можем, и — хайде на танците. Имаме си хубав салон. Радио, телевизор, магнетче. Ще им вземем акъла с нашите хватки — да не ни мислят за такива леваци. Какво от това, че нареждаме калдъръм? Какво от това, че живеем сега тук, където шумоли Аландере?

Танцуваме страхотно добре, не че ви се изфуквам. Днес на обед Джабарчето например обърна една количка (от тия, железните), стъпи отгоре ѝ и като си запя сам, показва на всички какво може. В такива случаи все ме е яд, че при нас няма един оператор от телевизията. Би направил страхотно предаване. А Иван пък така хубаво мяука, че като му дойде кефът и се размяука — катеричките по дърветата се събират да слушат.

Едно от момичетата аз ще го свия. Бъдете съвсем сигурни. Веднъж само да го свалим в лагера и да почне забавата. Знам точно как ще го свия, грешка в тия работи няма. Без да се излитам много в началото. Ще оставя другите да ми загреят мадамата. Аз няма да я дърпам все да танцува, като тях, а ще си седнем с нея така — кротко — и ще се отворим на един лаф. Тя например ще ме попита как я караме тук — всички все това ни разпитват.

„Ами работим — ще кажа, — службата си върви.“

„Тежко ли е?“

„Е, не е като сортиране на праскови.“

„Колко месеца още остават?“

„За мене ли?“

„Да.“

„Още пет.“

„Наближило е вече. Какво ще правите след това?“

„След службата ли?“

„Да. След като се уволните.“

Сега ще я поканя да танцуваме. Ще бъде нещо бавно — така прегърнати, — а не ония танци, в които обикновено се изпотяваме. Танцувайки така прегърнати, ще и разкажа онова, което знам за един инженер.

Тук при нас често минава един гявол с едно чукче на дълга дръжка. Той е геологът на тези обекти, които ние строим. Не знам доколко ви е ясна цялата работа, но горските пътища първо се проектират от Министерството на горите, а после ни се дават да ги правим. Министерството си има геолог (тоя, за когото сега ви разправям), той определя категориите на почвите, посочва местата за каменни и други кариери, оглежда има ли свлачища и ако има, какво да се прави и изобщо сегиз-тогиз се навърта по всички тези обекти.

Та с тоя геолог (който сега е към трийсет и четири-пет) веднъж пихме по едно питие в селото и аз надълго го разпитвах за разни неща. Друг път пътувахме с него до Пловдив (той си има един вартбург) и после обратно до лагера. А пък преди месец му бях в София на гости. Изобщо познавам го отблизо и съвсем подробно.

Тоя човек също е бил трудовак като нас. Служили са с капитан Гергов, дето миналата зима беше тук — бачкали на някакво летище в Ямболско. И капитан Гергов ми е разправял за него, а и у тях видях снимки. Нарездали калдъръм — точно така, както ние сега го нареждаме. Правили пътища, писти, летища. После се уволнил и започнал да учи. Година, две — на третата влязъл да следва. Работил и следвал, карал на шкембе-чорба и на мускули, но полека-лека завършил и взел диплома за инженер. Знам го много добре — казах ви, — бил съм с него, когато почива, бил съм и когато работи. Леле, как мъжката бачка тоя човек! Цял ден трябва да тичаш задъхан след него. Но когато не бърза и е на кеф, все пита нещо за лов и риба, отваря се на ракия, на карти и... изобщо няма грешка човекът.

Като си танцуваме така прегърнати, ще й разправя тая история. Само че не в трето лице. В първо — с „аз“ и в бъдеще време. Не за да се изфукам, а защото го мисля сериозно. Просто на самия мене ми е

приятно да разправам тая история — като се чувам да я разправа, все повече си вярвам, че и аз ще направя така. Уточнявам си я и хе готвя психически.

И тогава момичето (знам, всичко това вече е бивало) ще седне пак при мен в ъгъла и после пак ще танцуваме — бързо и бавно, — и пак ще сядаме в нашето ъгълче, и ръката му все по-послушно ще ляга в дланта ми, все по-нежно и доверчиво, и ние после ще излезем отвън, където Том Джонс от магнета слабо се чува — където водата на Аландере глухо бучи и месечината още я няма, но ярките звезди пищят в тъмнината отгоре, видели много хора и съдби, и черните силуети на онези огромни дървета са се поболи по поляната в превъзходно мълчание, и тука (знам, това също е бивало) няма нищо особено да се случи, но аз ще я държа близо до себе си, ще я целувам полека и нежно и моите доверени мечти ще думкат в гърдите ми като луди, за да ги превърна по-скоро в действителност; а може да се случи и всичко, момичето може да стисне ръката ми изведнъж и да поиска да ми помага по дългия път — така е станало с геолога. Веднъж вървахме цял ден из гората и после слязохме в едно селце, отбихме се в малката кръчмичка да починем и той ми разказа много подробно живота си — едно момиче му е помогнало.

Пет без няколко минути. Иван започва да мяука, Джабарчето обръща количката и с див крясък скача отгоре ѝ. Момичетата трябва всеки момент да се появят от гората, иначе ние привършваме и си тръгваме полека към лагера сами като вчера. С шиите по ръцете. Или пък с изтъркани до кръв пръсти — камъкът не прощава. С мислите и с мечтите си.

Е, не сме ракетчици и граничари. Ние само строим. Нарездаме калдъръм, копаем тунели, разбиваме скалите и ги трошим. Пътища правим, заводи, мостове, язовири, летища — всякакви сгради. В лагера Аландере — пред помещенията с варосан нареден чакъл — е написано:

Строим за България!

Не виждам какво може да се прибави. Понякога си мисля, че ракетите може и да не потрѣбват. (И дай боже.) Друг път ми идва наум, че вече никой няма голямо желание да нарушава нашите граници. (И добре прави.) В такива случаи излиза, че ракетчиците и граничарите (моите уважения) просто чакат, пазят и се готвят за нещо, което не

всеки ден става. А ние всеки ден строим. Пролет и есен, зиме и лете. Понякога (случва се) и в неделя.

Всеки божи ден за тази малка мила България нещичко все се издига, направено от грубите ни ръце.

Преди да излязат четирите момичета, забравих да ви кажа още нещо: наскоро пак срещнах онзи човек с чукетото. Виждам го — кога беше, — лази с вартбурга насам, по черния път, полека-лека, а вътре жена му и едно малко хлапенце — и двечките същински кукли.

— Здрастиииии! — викам. — Ех, няма ли да свърши веднъж, няма ли!...

Той спира колата, хили се и ми казва:

— Ще свърши, братле, ще свърши. На тоя свят всичко някога свършва. Даже и най-сладкото.

А аз му викам:

— Пет месеца още, пък после — по-нанагорно. Разболя ме ти мене, да знаеш!

Хили се инженерът:

— Не бой се, приятел. На тоя свят страшно за нас няма. Нали знаеш: всяка майка трудовак не ражда.

И си подкара колата нагоре. Иван измяука един път към жена му — щях да замахна с лопатата, да му пръсна главата. Не давам да се мяука по жената на моя човек, не давам косъм да падне от него. Ей, пълни ме със сила тоя човек — какво друго да ви разправам?

Точно пет. Иван мяука на поразия. Джабарчето се кълчи върху количката като ластик. Някои свиват ръце пред устата си и свирят като сирени на кораб, друг вдига някакво ръждиво желязо и започва да го чука с един камък.

И за днес — край. Поемаме си към лагера. Четирите хубавици и този път не излизат.

Братче, кога си видял ти четири момичета да се явят изведнъж от гората?

Не си, разбира се. И аз не съм. Макар че всеки ден ги очаквам. Изглежда, тези момичета се въртят някъде другаде и ние с тебе ще трябва да ги търсим там. Мисля, че знам точно къде. Но чакай да минат петте месеца. И после да започнем пък онази дълга, но прекрасна приказка за пътя на инженера. Хич не се бой — страшно за нас няма. И аз, и ти сме ударили с пета в дъното, няма начин да не

изплуваме. Нека му мислят онези, които не познават кирката и лопатата. Които нямат нашите ръце.

Които даже не са чували, че всяка майка трудовак не ражда.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.